

MEMO

Brandweer Rotterdam Rijnmond

Operationeel Plan Brandweezorg

Aan: Dagelijks bestuur
Van: Vincent Oskam
Betreft: Regionale analyse dekking
Aanmaakdatum: 02-11-2022

Inleiding

Tijdens de behandeling van het concept Operationeel Plan Brandweezorg (OPB) in het Dagelijks Bestuur van de VRR op 20 april 2022 heeft het bestuur gevraagd een aanvullende analyse te maken van de opkomsttijden bij kwetsbare objecten in de regio.

In overleg met burgemeester Lamers is er een analyse uitgevoerd van de dekking in Schiedam, om de werkwijze op kleine schaal te verkennen en te toetsen. Vervolgens is met dezelfde werkwijze een analyse uitgevoerd op een regionaal niveau, waarbij een iets hogere abstractie is gehanteerd. Dit memo bevat de samenvatting van de regionale analyse.

In deze analyse is de opkomsttijd op twee manieren beoordeeld:

1. Realisatie: De gemeten opkomsttijden van 2018 tot en met 2021.
2. Prognose: De gemodelleerde opkomsttijden vanaf de huidige kazernelocaties.

Dekking beschrijft het vermogen van de brandweer om de noodzakelijke repressieve middelen bijtijds ter plaatse te brengen. Dekking wordt gedeuid in snelheid, slagkracht en zekerheid.

- Snelheid: De verwachte opkomsttijd van de eerste basiseenheid.
- Slagkracht: De verwachte opkomsttijd van drie basiseenheden bij één incident.
- Zekerheid: De kans dat opkomsttijden oplopen door gelijktijdigheid van incidenten of het niet beschikbaar zijn van brandweervrijwilligers.

Resultaat van de analyse

In vrijwel de gehele regio zijn de opkomsttijden snel en afdoende. In de delen van de regio waar de meeste incidenten plaatsvinden (grootsteden en stedelijke gebieden) is de brandweer doorgaans binnen 6 tot 8 minuten ter plaatse. Hier bevinden zich ook de meeste kwetsbare gebouwen zoals portiekflats. Dit sluit goed aan op het risicoprofiel van de regio. In enkele randgebieden met kwetsbare bebouwing loopt de opkomsttijd op tot 10 minuten. Hoewel een snellere opkomsttijd hier wenselijk is, is het met de huidige middelen niet mogelijk om overal even snel te zijn.

Door kritisch te kijken naar de opkomsttijden zijn er ook gebieden in beeld waar de opkomsttijden soms verder oplopen. Hiervoor zijn twee hoofdoorzaken aan te wijzen: het gelijktijdig plaatsvinden van incidenten en een vertraagde uitruktijd van brandweervrijwilligers.

Gelijktijdig plaatsvinden van incidenten

De sterk verstedelijkte kern van de regio kent een hoog risicoprofiel, waar de kans op incidenten groot is. De kans dat twee of meerdere spoedeisende incidenten gelijktijdig plaatsvinden is hier dan ook reëel. Als er twee incidenten gelijktijdig plaatsvinden, zijn de dichtstbijzijnde brandweereenheden al ingezet en duurt het langer voordat een andere eenheid ter plaatse kan komen. De opkomsttijden lopen in deze gevallen op. In de meeste gevallen is dit beperkt tot tien minuten, in enkele buurten in Schiedam en Rotterdam loopt dit bij gelijktijdigheid op tot twaalf minuten en een enkel gebied maximaal veertien minuten.

De kans dat in deze buurten daadwerkelijk gelijktijdig een gebouwbrand plaatsvindt, ligt ongeveer op eens per tien jaar per buurt. Hoewel de opkomsttijd in deze incidentele gevallen langer is dan wenselijk, is het niet altijd mogelijk om sneller ter plaatse te komen.

Om de opkomsttijden ook bij gelijktijdigheid voldoende te waarborgen, laat de VRR kazernes herbezetten door vrijwilligers, indien een incident naar verwachting langer duurt dan een uur. In Schiedam is dit vanwege de langere opkomsttijd in geval van gelijktijdigheid verkort tot een half uur.

Beschikbaarheid en uitruktijd van vrijwilligers

In gebieden waar de eerstelijns brandweezorg afhankelijk is van brandweervrijwilligers, loopt de opkomsttijd soms op. Dit doet zich voornamelijk voor in de spits of 's nachts als het vrijwilligers meer tijd kost om op de kazerne te komen. Het komt ook voor dat onverwacht onvoldoende vrijwilligers beschikbaar blijken te zijn, waardoor een andere eenheid van verder moet uitrukken. Bij maatgevende incidenten (zoals een woningbrand) alarmeert de VRR daarom standaard twee eenheden, om de eventuele vertraging te beperken.

Als een blusgroep vooraf aangeeft dat er voor een periode onvoldoende vrijwilliger beschikbaar zijn, probeert de VRR dit te compenseren door de inzet van beroeps- of dagdienstmedewerkers op deze kazernes. Dit kan alleen als de blusgroep dit op tijd aangeeft.

De VRR hecht veel waarde aan de inzet van vrijwilligers en zou niet de snelheid en slagkracht in de regio kunnen bieden zonder deze brandweervrijwilligers. Het betekent echter ook dat de kwaliteit van de brandweezorg in bepaalde delen van de regio afhankelijk is van de beschikbaarheid van deze vrijwilligers. Vrijwilligers zijn volgens Europese regelgeving echter niet *verplicht* om hun beschikbaarheid vooraf aan te geven of daadwerkelijk op te komen bij alarmering. In incidentele gevallen leidt dit tot langere opkomsttijden dan wenselijk.

De VRR investeert in vrijwilligers, probeert voldoende vrijwilligers te werven en hen te motiveren hun beschikbaarheid door te geven, zodat op tijd maatregelen genomen kunnen worden bij onderbezetting. De VRR blijft dit doen om een zo goed mogelijke bezetting en zekerheid te kunnen waarborgen.

Conclusie

Zoals aangegeven, zijn de opkomsttijden in een beperkt aantal gebieden in incidentele gevallen langer dan wat in een ideale situatie wenselijk zou zijn. De huidige positionering van kazernes en verdeling van eenheden is een direct gevolg van besluiten die in het verleden zijn genomen. Daarbij hebben bezuinigingen geleid tot een efficiëntere inrichting van de brandweezorg, met verminderde dekking als gevolg. In andere delen van de regio is de opkomsttijd afhankelijk is van de beschikbaarheid van brandweervrijwilligers, waarbij op voorhand niet altijd zeker is dat zij de opkomsttijd kunnen halen.

Met de huidige middelen is het in incidentele gevallen niet mogelijk om in enkele buurten in Schiedam en Rotterdam het basiszekerheidsniveau te halen.

OPB uitvoeringsproces

De VRR blijft zich inspannen om een zo goed mogelijke dekking te realiseren. Binnen het OPB uitvoeringsproces worden de prestaties continu gemonitord, worden ruimtelijke ontwikkelingen in ogenschouw genomen en wordt er gekeken of er verbeteringen mogelijk zijn binnen de bestuurlijke kaders van het Operationeel Plan Brandweezorg.

De VRR werkt momenteel aan een Visie op Incidentbestrijding. Binnen deze visie wordt onder andere gekeken welke operationele concepten kunnen bijdragen aan verbetering van de brandweezorg in de regio. Volgend jaar zal het bestuur intensief betrokken worden bij de verdere ontwikkeling van deze visie.